

Sygn. I C 1981/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

ZAOCZNY w stosunku do A. G.

Dnia 2 grudnia 2015 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Aneta Szalkiewicz – Łosiak
Protokolant:	Staż. (...)

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 2 grudnia 2015 r. w G.

sprawy z **powództwa** K. Z.

przeciwko (...) Bank Spółce Akcyjnej w W.

o ustalenie istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego

1. oddała powództwo,
2. zasądza od **powódki** K. Z. na rzecz **pozwanego** (...) Bank Spółki Akcyjnej w W. kwotę 1.217 zł (tysiąc dwieście siedemnaście złotych) tytułem kosztów procesu,
3. przyznaje ze (...)radcy prawnemu **P. G.** kwotę 1.476 zł (tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć złotych) tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce w urzędzie,
4. przyznaje ze (...) radcy prawnej **D. P.** kwotę 1.476 zł (tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć złotych) tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce w urzędzie,
5. odstępuje od obciążania powódki nieuiszczonymi kosztami sądowymi.

Sygn. akt I C 1981/14

UZASADNIENIE

Powódka K. Z. w pozwie skierowanym, po sprecyzowaniu, przeciwko A. G. oraz (...) Bank (...) S.A. w G. domagała się ustalenia nieważności umowy o kredyt na zakup towarów i usług nr (...) zawartej pomiędzy powódką a pozwanym A. G., działającym jako pośrednik kredytowy (...) Bank (...) S.A. w G. oraz o zasądzenie od pozwanych na rzecz powódki zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że w dniu 23 lipca 2013 r. zawarła z pozwanym A. G. umowę o kredyt w systemie ratalnym. Twierdziła, że z uwagi na fakt, iż od października 2011 r. leczy się z depresji pod opieką lekarza psychiatry, była w stanie wyłączającym świadome powzięcie decyzji i wyrażenie woli w dniu zawarcia tej umowy.

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) Bank (...) S.A. w G. domagał się oddalenia powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na swoją rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, że powódka nie wykazała, aby w dniu 23 lipca 2013 r. znajdowała się w stanie wyłączającym świadome powzięcie decyzji i wyrażenie woli.

Pozwany A. G. nie zajął stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 23 lipca 2013 r. w lokalu mieszkalnym K. Z. została zawarta umowa sprzedaży urządzenia czyszcząco-filtrującego (...) oraz urządzenia R. pomiędzy nią a A. G., po uprzednim przeprowadzeniu prezentacji ww. urządzeń.

K. Z. wręczyła A. G. kwotę 250 zł tytułem zaliczki, pozostała część ceny (4.649 zł) została pokryta z kredytu udzielonego przez (...) Bank (...) S.A. w G., na podstawie umowy nr (...) z dnia 24 lipca 2013 r. zawartej pomiędzy K. Z. a ww. bankiem, w imieniu którego działał A. G.. W treści umowy (§ 6) wskazano, iż spłata kredytu nastąpi w 24. ratach kapitałowo-odsetkowych w wysokości 257,40 zł każda, przy czym ostatnia rata wyrównująca wynosi 257,34 zł.

(dowód: umowa o kredyt nr (...) – k. 14-15., zeznania powódki K. Z. – k. 222-224)

Wobec braku spłaty zadłużenia umowa o kredyt została wypowiedziana przez (...) Bank (...) S.A. w G., a cała należność postawiona w stan natychmiastowej wymagalności. Wobec braku dalszej spłaty zadłużenia, na wniosek wierzyciela została wszczęta egzekucja sądowa.

(dowód: wypowiedzenie umowy kredytu – k. 29, zawiadomienie o wszczęciu egzekucji – k. 43, zajęcie wierzytelności – k. 44, zajęcia wynagrodzenia za pracę oraz wierzytelności zasiłku chorobowego i wezwanie do dokonywania potrąceń – k. 45, wezwanie do zapłaty – k. 46)

Od października 2011 r. K. Z. pozostaje pod opieką lekarza psychiatry, rozpoznano u niej zespół depresyjny nawracający. Zastosowano wobec niej farmakoterapię (C., E., T. C. 150, L.). W lipcu 2013 r. przyjmowała lek T. oraz S.. W 2014 r. K. Z. rozpoczęła psychoterapię.

(dowód: dokumentacja medyczna – k. 47-75)

K. Z. w dniu 23 lipca 2013 r. nie znajdowała się w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji w przedmiocie zawarcia przedmiotowej umowy.

(dowód: opinia biegłej sądowej z zakresu psychiatrii J. B. – k. 238-241)

(...) Bank S.A. w W. jest następcą prawnym (...) Bank (...) S.A. w G..

(bezsporne, a nadto: odpis KRS – k. 263-268)

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny w przedmiotowej sprawie ustalono na podstawie dokumentów załączonych do akt sprawy, opinii biegłej sądowej z zakresu psychiatrii J. B. oraz zeznań powódki K. Z..

Strony nie kwestionowały prawdziwości i autentyczności złożonych dokumentów, a Sąd nie znalazł podstaw, aby odmówić im waloru wiarygodności i mocy dowodowej.

Sąd w pełni podziela ustalenia biegłej zawarte w treści przedłożonej przez nią opinii. Zważyć należy, iż została ona sporządzona w sposób rzetelny i profesjonalny, a ponadto jest ona kompletna i nie wymagała uzupełnienia

bądź doprecyzowania. Podkreślenia wymaga fakt, iż biegła J. B. posiada odpowiednią wiedzę, kwalifikacje oraz doświadczenie w dziedzinie objętej przedmiotem opiniowania.

Wskazać należy także, iż strony niniejszego postępowania nie podważały kompetencji biegłej, nie kwestionowały treści złożonej przez nią opinii.

Sąd dał zasadniczo wiarę zeznaniom powódki K. Z. mając na względzie, iż korespondowały one z treścią pozostałego zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego.

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zawisły pomiędzy stronami spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do ustaleniu, czy powódka zawierając z działającym w imieniu (...) Bank (...) S.A. w G. A. G. umowę o kredyt znajdowała się w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli.

Zgodnie z treścią art. 82 k.c. nieważne jest oświadczenie woli złożone przez osobę, która z jakichkolwiek powodów znajdowała się w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli. Dotyczy to w szczególności choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego, chociażby nawet przemijającego, zaburzenia czynności psychicznych.

Żaden ze stanów wymienionych w art. 82 k.c. nie został zdefiniowany. Przez pojęcie braku świadomości należy jednak rozumieć stan charakteryzujący się zupełnym brakiem rozeznania sytuacji i przedsięwziętych przez siebie kroków, choć nie musi on polegać na pełnym zaniku świadomości (np. w efekcie omdlenia) czy też ustaniu czynności mózgu (por. post. SN z 30.4.1976 r., III CRN 25/76, OSP 1977, Nr 4, poz. 78; wyr. SN z 7.2.2006 r., IV CSK 7/05, z glosą (...)) Wady oświadczenia woli w perspektywie kodyfikacyjnej, SPP 2008, Nr 3, s. 49). Brak swobody oznacza z kolei stan, w którym osoba rozpoznaje co prawda sens własnego i obcego działania, ale pod wpływem negatywnego oddziaływania pewnych czynników psychicznych wyłączona jest możliwość swobodnego (nieskrępowanego) decydowania. Jako przykłady takich właśnie sytuacji wymienia się w orzecznictwie działanie pod wpływem łaknienia środków odurzających (zwłaszcza narkotyków - por. uchw. (...) Chodzi przy tym niewątpliwie jedynie o uwarunkowania psychicznej natury tkwiące niejako w samej osobie składającej oświadczenie woli, a nie umiejscowione w zewnętrznej sytuacji, w której osoba ta funkcjonuje. Za trafne należy w związku z tym uznać stanowisko SN przedstawione w wyr. z 1.7.1974 r.(...) w myśl którego nie wyłącza świadomości albo swobody trudna sytuacja ekonomiczna powodująca zawarcie niekorzystnej umowy. W niektórych okolicznościach faktycznych, precyzyjne rozróżnienie analizowanej wady od wyzysku będzie trudne. Brak świadomości albo swobody może być wywołany "z jakichkolwiek powodów". Ustawodawca wymienił w tym zakresie - przykładowo - jedynie dwa stany o trwałym charakterze: chorobę psychiczną i niedorozwój umysłowy, odwołując się także do innych, nawet przemijających, zaburzeń czynności psychicznych. Konkretnych przykładów dostarcza praktyka orzecznicza, wskazując na: pourazowe zaburzenia psychiczne, psychozy, stany depresyjne lub maniakalne, uwiąd starczy, alkoholizm, narkomanię oraz długotrwałą obłożną chorobę (...)powołane już wcześniej w ramach Nb 3). Katalog ten można uzupełnić o stany wynikające z transu hipnotycznego, powstałe wskutek nadużycia niektórych środków farmakologicznych lub wywołane kontaktem z substancjami toksycznymi (por. (...))

W przedmiotowej sprawie przeprowadzono dowód z opinii biegłej z zakresu psychiatrii, która po przeprowadzeniu badania powódki stwierdziła, iż brak jest u niej zaburzeń psychicznych o takim charakterze bądź nasileniu, aby mogły stanowić podstawę do uznania, iż w chwili zawierania umowy ze stroną pozwaną miała wyłączoną świadomość bądź swobodę w powzięciu decyzji o zawarciu umowy o kredyt złożenia oświadczenia woli w tym zakresie.

Jednocześnie nie bez znaczenia pozostaje, iż powódka na rozprawie w dniu 24 kwietnia 2015 r. przyznała, iż zapoznała się z treścią przedmiotowej umowy, a w szczególności miała ona świadomość, iż dokonuje ona zakupu określonych przedmiotów, oraz tego, że znacząca większość ceny miała być pokryta z kredytu udzielonego przez (...) Bank (...) S.A. w G., a następnie powódka miała spłacać zobowiązanie wobec pozwanego banku.

Dlatego też powódka nie wykazała, aby zawierając umowę o kredyt na zakup towarów i usług nr (...) z dnia 23 lipca 2013 r., znajdowała się w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli.

Poza tym, w ocenie Sądu uzasadnieniem dla oddalenia powództwa przeciwko pozwanemu A. G. był brak po jego stronie legitymacji procesowej. Pozwany występował przy zawieraniu kwestionowanej umowy nie jako jej strona, ale jako osoba reprezentująca Bank.

Mając na uwadze powyższe okoliczności faktyczne i prawne Sąd oddalił powództwo na podstawie art. 82 k.c. a contrario, o czym orzeczono w pkt 1 wyroku.

Na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania, Sąd zasądził od powódki na rzecz pozwanego (...) Bank S.A. w W. zwrot kosztów procesu, na które składają się koszty zastępstwa procesowego w kwocie 1.200 zł, których wysokość ustalono na podstawie § 6 pkt 4 rozporządzenia (...) z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez (...) kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 490 ze zm.), powiększone o opłatę skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł, o czym orzeczono w pkt 2 wyroku.

Z uwagi na wynik postępowania, na podstawie art. 22⁽³⁾ ust. 1 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 507 ze zm.) przyznano ze (...) radcy prawnemu P. G. kwotę 1.476 zł tytułem zwrot kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu w kwocie 1.200 zł, których wysokość ustalono na podstawie § 6 pkt 4 rozporządzenia (...) z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez (...) kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 490 ze zm.), powiększone o wysokość podatku od towaru usług w stawce 23%, o czym orzeczono w pkt 3 wyroku.

Z uwagi na wynik postępowania, na podstawie art. 22³ ust. 1 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 507 ze zm.) przyznano ze (...) radcy prawnemu D. P. kwotę 1.476 zł tytułem zwrot kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu w kwocie 1.200 zł, których wysokość ustalono na podstawie § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 490 ze zm.), powiększone o wysokość podatku od towaru usług w stawce 23%, o czym orzeczono w pkt 4 wyroku.

Sąd odstąpił od obciążania powódki nieuiszczonymi kosztami sądowymi, tj. w zakresie wydatków w postaci wynagrodzenia biegłego ponad kwotę 500 zł, uznając za aktualne względy, które przemawiały za zwolnieniem powódki od ponoszenia opłaty sądowej od pozwu, o czym orzeczono zgodnie z zasadą słuszności, na podstawie art. 102 k.p.c., w pkt 5 wyroku.

Na podstawie art. 339 § 1 k.p.c. Sąd wydał wyrok zaoczny w stosunku do pozwanego A. G. mając na względzie, iż nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę pomimo prawidłowego zawiadomienia o jej terminie, jak również w żaden inny sposób nie ustosunkował się do twierdzeń pozwu.